

å slippe å se på forsiden. Aldri slik med forsidebildet i Tidsskriftet! Så snart det kom en ny utgave, åpnet vi bladet og leste om bildet – hva var nå det der for noe, mon tro? Så tok det runden rundt frokostbordet.

Inntil for noen få utgaver siden: Vi får presentert en anus på forsiden. Herregud!

Jeg håpet det var en glipp. Men to utgaver etter får vi et dårlig bilde av et blødende magesår. Til matchende oransje bakgrunn. Grøss og gru! I beskrivelsen inni bladet står det at det er et illustrasjonsfoto fra Scanpix! Skjerp dere! Spalten er skrånstilt (det er jo så moderne...) og er gitt svært sparsomt plass. Akk, hva kan man vel skrive om et illustrasjonsfoto egentlig?

Det føles som noen forsøker å gi en lang og rotfast estetisk tradisjon i Tidsskriftet nådestøtet. Har de som hadde greie på dette sluttet?

Tidsskriftet er stappfullt av svært bra faglig stoff. Ikke ødelegg forsidebildet! Det kan godt ha med innholdet å gjøre, men ikke på en slik platt og endimensjonal måte.

Lag eventuelt et frivillig råd for forsidebildet hvis det er økonomien det står på. Eller dere kan lage en ukentlig konkurranse blant alle norske fotografistudenter som går i første klasse, så kan de kjempe om få å komme på forsiden. Vær litt kreative! Jeg vil heller se en kinesisk krukke, et nærbilde av en fargerik mygg, et fantasimonster fra WOW – hva som helst, bare ikke et illustrasjonsfoto fra Scanpix!

Hvis dette er en bevisst redaksjonell linje, tror jeg den er veldig uklok. Hvis det fortsetter slik, blir ikke Tidsskriftet lenger slengende rundt i oppholdsrommene i mitt hjem. Eller på venteværelset.

Tore Olai Høghjelle
Vinterbro legesenter
og
Universitetet i Oslo

Godthaap, bare elendighet?

Med forundring leste jeg P. Holcks anmeldelse av *På helsa løs!* i Tidsskriftet nr. 10/2010 (1). Den beskjedent utseende boken hadde fanget min interesse. Den så ut som en protokoll fra «gamle» dager, og det var kanskje også den effekten man ville oppnå, innholdet tatt i betraktning. Vi får en fyldig fremstilling av historien om et hus og om menneskene og aktivitetene i det – gjennom vekslende tider, i krig og i fred. Det er et stykke norgeshistorie og kulturhistorie – slik var dagliglivet, sykdommene, de sosiale problemene, kvinnenens liv. Ja hva det siste angår, er historien om Godthaap både eksplisitt og implisitt en gjennomgang av kvinners leve- og arbeidsforhold, spesielt innenfor helse-/hjelparbeid, deres verdier og idealer gjennom de 90 årene utgivelsen omfatter.

Men Holck synes det legges for mye vekt på det negative. Her kan det virke som om anmelderen er like ved å bebreide forfatteren for at husets ildsjeler stadig møtte nye utfordringer både på personal- og økonomisiden, stadig nye problemer som måtte løses. Jeg synes ikke at lyspunktene forsvinner i «alt det negative». Tvert imot synes jeg det er forfriskende å lese en beskrivelse der ikke noe skyves under teppet. At personene er nevnt med fullt navn, regner jeg med er klart med stiftelsens ledelse. I en utgivelse som dette ville det etter min mening virket kunstig å skulle gi hovedpersonene fingerte navn. Dette er et forskningsarbeid, ikke en roman. Men endring av navn gjøres jo i dag knapt nok i romaner, noe Knausgaard-debatten har vist.

På helsa løs! er et historisk dokument. Forfatteren har fått frem både de store linjene og de spesielle detaljene, noe som gir fortellingen liv. Hun har klart å holde distanse til stoffet samtidig som hennes intime kjennskap til stedet og dets historie overbeviser. Bildematerialet så vel som andre illustrasjoner i form av utdrag fra aviser, Godthaap-reglementer og husordensregler bryter opp teksten på en leseverdige måte.

Jeg er uenig i at dette ikke skulle være «interessant for allmennheten», slik Holck skriver. Min mening er at forfatteren på en fengslende og erfaringsnær måte beskriver en periode i Norges historie hvor det sosiale og politiske system så vel som kvinners stilling, syn på helse, kropp og behandling gjennomgikk en rivende forandring. Krigen og tyskernes overtakelse av huset, i regi av Abteilung Lebensborn, skaper et dramatisk brudd i institusjonens historie, med en ny oppbyggingsfase etterpå. Igjen møter vi personer med pågangsmot og vilje til ny start.

Solrun Williksen
Trondheim

Litteratur

1. Holck P. Så mye elendighet? Anmeldelse av: Sandborg K. *På helsa løs!* Tidsskr Nor Legeforen 2010; 130: 1057.

Anmeldelse uten forankring i klinikken

I Tidsskriftet nr. 9/2009 fikk boken *Alle disse løfter om et tidssvarende sundhedsvæsen* en etter min mening ufortjent laber anmeldelse (1). Den er skrevet som debattinnlegg av 16 danske forfattere som gjennom et langt yrkesliv har arbeidet i kliniske avdelinger i danske sykehus. Anmeldelsen var knusende – og dermed desto mer interessant å lese. Anmelderen antyder at forfatterne er sutrete, at innholdet ikke er relevant for norske forhold og at det i alle fall ikke har noen internasjonal betydning.

Han bemerket også at kun én av forfatterne var kvinne. Dette er vel naturlig, da det i forrige århundre var svært få kvinnelige leger? Videre henger anmelderen seg opp i organisatoriske forskjeller mellom Danmark og Norge – likheten er likevel slående når det gjelder den kliniske hverdag.

Aasland kan umulig ha klinisk erfaring. Forfatterne har kun kommet med betraktninger rundt utviklingen i organisering og mulighet for utøving av ulike spesialiteter gjennom et langt yrkesliv. Og de har konkludert med at det er blitt vanskeligere å utøve de medisinske fag. Det foreligger som kjent all verdens byråkratiske hindringer mot skikkelig fagutøvelse både i Danmark og i vårt eget land. I begge land mister legene autorisasjonen ved fylte 75 år. Ikke i noen andre europeiske land eller for andre yrkesgrupper i Norge er det tilsvarende begrensning. Den rammer kun leger, ikke tannleger, jurister, økonomer etc.

Undertegnede, som er utdannet i Tyskland, har arbeidet både i Danmark og Sverige og har vært 37 år i klinisk tjeneste i Norge. Jeg kjenner meg godt igjen i *Alle disse løfter om et tidssvarende sundhedsvæsen*. Noen innlegg er skrevet med stort vidd, andre er triste og resignerte, men de er i høyeste grad relevante for sykehusleger i Norden.

Ikke alle leger føler at de har kunnet utøve sin kunnskap til beste for pasientene pga. de rammebetingelsene de har hatt. Jeg er sikker på at leger som har arbeidet klinisk vil nikke gjenkjennende til innholdet, som like godt kunne vært hentet fra det norske sykehusvesen. Kanskje kommer det også i gang tilsvarende debatt/meningsytring her i landet?

Mari Wang
Oslo universitetssykehus, Ullevål

Litteratur

1. Aasland OG. Dansk seniorpolitikk – apokalypse nå! Anmeldelse av: Ishøy T, red. *Alle disse løfter om et tidssvarende sundhedsvæsen*. Tidsskr Nor Legeforen 2010; 130: 954.

Tilsvare rett

Tidsskriftet praktiserer tilsvare rett i henhold til Vancouver-gruppens regler (www.icmje.org/publishing_5correspond.html). Dersom vitenskapelige artikler kommenteres i spalten, får artikkelforfatterne mulighet til å svare i samme nummer. Slik automatisk tilsvare rett gjelder kun for forfattere av vitenskapelige artikler. Den gjelder imidlertid ikke dersom debatten fortsetter i spalten. Brev til redaktøren, dvs. hvis det for eksempel publiseres et motinnlegg til det første tilsvaret.